Powtórka działów z geografii – klasy 5–8

klasy 5–8

Cel: powtórzyć najważniejsze działy roku: mapa i skala, ziemia we wszechświecie, kontynenty i oceany, polska, strefy klimatyczne.

Dlaczego to działa

Każdy dział zaczyna się od krótkiego przypomnienia, a potem są zadania na trzech poziomach (★, ★★, ★★★). Uczeń najpierw próbuje sobie przypomnieć i rozwiązać zadanie sam, dopiero potem sprawdza z kluczem – takie przypominanie z pamięci utrwala wiedzę lepiej niż ponowne czytanie notatek. Działy z kolumny „jeszcze nie” w karcie samooceny warto rozwiązać ponownie po kilku dniach (powtórki rozłożone w czasie).

Jak prowadzić

1. Daj uczniowi najpierw zadania ★ ze wszystkich działów, potem ★★, na koniec ★★★ – kolejne poziomy można rozłożyć na kilka dni.
2. Przed sprawdzeniem z kluczem uczeń zaznacza przy każdym zadaniu, czy jest pewny odpowiedzi.
3. Po sprawdzeniu uczeń wypełnia kartę samooceny i zapisuje datę powrotu do trudnych działów.
4. Klucz jest na ostatniej stronie – nie drukuj go dla uczniów.

Różnicowanie

- Uczniowie, którym idzie trudniej: tylko zadania ★ i ★★, z przypomnieniem przed oczami.
- Uczniowie biegli: od razu zadania ★★★, potem tłumaczenie rozwiązania koledze.

Źródła: Roediger i Karpicke (2006), „Test-Enhanced Learning”, Psychological Science 17(3); Cepeda i in. (2006), metaanaliza powtórek rozłożonych w czasie, Psychological Bulletin 132(3); Rohrer i Taylor (2007), „The shuffling of mathematics problems improves learning”, Instructional Science 35. Opis metod: glowkowniadruk.pl/dla-nauczyciela/metody-potwierdzone-naukowo

GEOGRAFIA · POWTÓRKA DZIAŁÓW

Powtórka działów z geografii – klasy 5–8

klasy 5–8

Imię i nazwisko: Klasa: Data:

1. Mapa i skala

Przypomnij sobie
Skala 1 : 50 000 – 1 cm na mapie to 50 000 cm = 500 m w terenie. Poziomice łączą punkty o tej samej wysokości.

★ **1.** Ile to metrów: 1 cm w skali 1 : 100 000?

_____

★ **2.** Co łączą poziomice?

_____

★★ **3.** Odległość na mapie w skali 1 : 200 000 wynosi 3 cm. Ile to km w terenie?

_____

★★★ **4.** Szczyt ma 1200 m n.p.m., a dolina 750 m n.p.m. Oblicz wysokość względną.

_____

2. Ziemia we Wszechświecie

Przypomnij sobie
Ziemia obraca się wokół osi w ciągu ok. 24 h (dzień i noc), a wokół Słońca w ciągu ok. 365 dni (pory roku). Równik dzieli Ziemię na półkulę północną i południową.

★ **5.** Co jest skutkiem ruchu obrotowego Ziemi?

_____

Powtórka działów z geografii – klasy 5–8 (ciąg dalszy)

klasy 5–8

★ **6.** Jak nazywa się linia dzieląca Ziemię na półkulę północną i południową?

_____

★★ **7.** Kiedy w Polsce jest najdłuższy dzień w roku?

_____

★★★ **8.** Dlaczego w Polsce są pory roku?

_____

_____

3. Kontynenty i oceany

Przypomnij sobie

Kontynenty: Azja, Afryka, Ameryka Północna, Ameryka Południowa, Antarktyda, Europa, Australia. Oceany: Spokojny, Atlantycki, Indyjski, Arktyczny (Południowy – w niektórych podziałach).

★ **9.** Który kontynent jest największy?

_____

★ **10.** Który ocean jest największy?

_____

★★ **11.** Przez które kontynenty przechodzi równik? Podaj dwa.

_____

★★★ **12.** Między jakimi kontynentami leży Ocean Atlantycki?

_____

Powtórka działów z geografii – klasy 5–8 (ciąg dalszy)

klasy 5–8

4. Polska

Przypomnij sobie

Najdłuższa rzeka Polski to Wisła – płynie od Beskidu Śląskiego do Morza Bałtyckiego. Najwyższy szczyt – Rysy (2499 m n.p.m., w Tatrach). Polska graniczy z 7 państwami.

★ **13.** Jak nazywa się najdłuższa rzeka Polski?

_____

★ **14.** Do jakiego morza uchodzi Wisła?

_____

★★ **15.** Wymień trzech sąsiadów Polski.

_____

★★★ **16.** W jakich górach leży najwyższy szczyt Polski? Jak się nazywa?

_____

5. Strefy klimatyczne

Przypomnij sobie

Od równika: strefa równikowa (gorąco i wilgotno), zwrotnikowa (gorąco, często sucho – pustynie), umiarkowana (4 pory roku – Polska), okołobiegunowa (zimno).

★ **17.** W jakiej strefie klimatycznej leży Polska?

_____

★ **18.** W jakiej strefie leży większość pustyń gorących, np. Sahara?

_____

Powtórka działów z geografii – klasy 5–8 (ciąg dalszy)

klasy 5–8

★★ **19.** Dlaczego im dalej od równika, tym chłodniej?

★★★ **20.** Podaj jedną roślinę lub zwierzę typowe dla wilgotnego lasu równikowego.

GEOGRAFIA · POWTÓRKA DZIAŁÓW

Karta samooceny

klasy 5–8

Po rozwiązaniu zadań zaznacz, jak ci poszło w każdym dziale. Wróć do działów z kolumny „jeszcze nie” za 2–3 dni, a potem za tydzień – rozwiąż je jeszcze raz bez zaglądania do klucza.

Dział	umiem ★★★	prawie ★★	jeszcze nie ★	wracam (data)
1. Mapa i skala				
2. Ziemia we Wszechświecie				
3. Kontynenty i oceany				
4. Polska				
5. Strefy klimatyczne				

Moje najczęstsze błędy

DLA NAUCZYCIELA I RODZICA · KLUCZ

Powtórka działów z geografii – klasy 5–8

klasy 5–8

★ – poziom podstawowy, ★★ – średni, ★★★ – wymagający. „np.” oznacza, że poprawnych odpowiedzi jest więcej.

1. Mapa i skala: 1. 1000 m (1 km) **2.** punkty o tej samej wysokości n.p.m. **3.** 600 000 cm = 6 km **4.** 450 m

2. Ziemia we Wszechświecie: 5. następstwo dnia i nocy **6.** równik **7.** ok. 21–22 czerwca (przesilenie letnie) **8.** oś Ziemi jest nachylona, a Ziemia krąży wokół Słońca – zmienia się kąt padania promieni i długość dnia

3. Kontynenty i oceany: 9. Azja **10.** Spokojny **11.** np. Afryka, Ameryka Południowa (też Azja – wyspy) **12.** Ameryki (Północna i Południowa) a Europa i Afryka

4. Polska: 13. Wisła **14.** do Bałtyku **15.** np. Niemcy, Czechy, Słowacja, Ukraina, Białoruś, Litwa, Rosja **16.** Tatry; Rysy

5. Strefy klimatyczne: 17. umiarkowanej **18.** zwrotnikowej **19.** promienie słoneczne padają pod mniejszym kątem i słabiej ogrzewają powierzchnię **20.** np. małpy, papugi, liany